

VALSTYBINĖ KAINŲ IR ENERGETIKOS KONTROLĖS KOMISIJA

IŠVADA DĖL VEIKLOS SRIČIŲ, KURIOSE EGZISTUOJA DIDELĖ KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖ, NUSTATYMO

2016 m. spalio 10 d. Nr. R5-427

Vilnius

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnio 2 dalimi, Korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarka, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. spalio 8 d. nutarimu Nr. 1601 „Dėl korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarkos patvirtinimo“, Valstybinėje kainų ir energetikos kontrolės komisijoje (toliau – Komisija) atliktas korupcijos pasireiškimo tikimybės įvertinimas.

Komisijos veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymą ir korupcijos pasireiškimo tikimybės vertinimą atliko Komisijos pirmininko 2016 m. rugsėjo 30 d. įsakymu Nr. O1-107 sudaryta Komisijos veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo ir įvertinimo komisija (toliau – Nustatymo komisija), susidedanti iš komisijos pirmininkės – Teisės skyriaus vedėjos Vilmos Adamavičiūtės ir komisijos narių: Teisės skyriaus patarėjo Povilo Kazlausko ir Teisės skyriaus vyriausiosios specialistės Giedrės Devetinaitytės – Puzarienės.

Nustatymo komisija savo darbe vadovavosi prieš tai minėtais teisės aktais, taip pat Valstybės ir savivaldybės įstaigų, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo rekomendacijomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus 2011 m. gegužės 13 d. įsakymu Nr. 2-170 (toliau – Rekomendacijos).

Atlikus analizę, galima teigti, kad Komisijoje korupcijos pasireiškimo tikimybė egzistuoja, nes atskiros jos veiklos sritys atitinka Korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnyje nurodytus kriterijus:

1. *pagrindinės funkcijos yra kontrolės ir priežiūros vykdymas* (Rekomendacijų priedo II kriterijus);
2. *veikla yra susijusi su leidimų, nuolaidų, lengvatų ir kitokių papildomų teisių suteikimu ar apribojimu* (Rekomendacijų priedo IV kriterijus);
3. *daugiausia priimami sprendimai, kuriems nereikia kitos valstybės ar savivaldybės įstaigos patvirtinimo* (Rekomendacijų priedo V kriterijus).

Ši analizė atlikta dokumentiniu būdu, vadovaujantis formaliuoju ir palyginimo metodais, analizuojant Komisijos nuostatus, Lietuvos Respublikos įstatymus, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimus, Lietuvos Respublikos energetikos ministro įsakymus ir kitus teisės aktus, nustatančius Komisijos teisinį statusą, veiklą ar atskirų funkcijų atlikimą, įpareigojimus ir teises prievoles, kuriais savo darbe vadovaujasi Komisijos darbuotojai, atlikdami savo funkcijas.

Atsižvelgiant į Komisijos nuostatus, patvirtintus Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. lapkričio 7 d. nutarimu Nr. 1747 (toliau – Nuostatai) bei Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo 8 straipsnio 9 dalyje nurodytas Komisijos funkcijas, Nustatymo komisija suskirstė Komisijos veiklos sritis pagal vykdomų funkcijų rūšinius požymius. Nustatymo komisija išskyrė šias Komisijos vykdomų funkcijų grupes:

1. valstybės reguliuojamų kainų nustatymas, kuris atitinka Rekomendacijų priedo II ir V kriterijus;
2. energetikos įmonių veiklos kontrolė, kuri atitinka Rekomendacijų priedo II ir V kriterijus;
3. energetikos įmonių licencijavimas, kuri atitinka Rekomendacijų priedo IV kriterijų;
4. energetikos įmonių veiklos priežiūra, kuri atitinka Rekomendacijų priedo II ir V kriterijus;

5. skundų ir ginčų dėl energetikos įmonių veiklos ar neveikimo nagrinėjimas, kuris atitinka Rekomendacijų priedo II ir V kriterijus.

ATSKIRŲ KOMISIJOS VEIKLOS SRIČIŲ ĮVERTINIMAS

1. Valstybės reguliuojamų kainų nustatymas

Šią Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos veiklos sritį apima tokios Energetikos įstatymo 8 straipsnio 9 dalyje nurodytos Komisijos funkcijos kaip reguliuojamos veiklos apskaitos reikalavimų tvirtinimas (1 p.), valstybės reguliuojamų kainų nustatymo metodikų, valstybės reguliuojamų kainų ir kainų viršutinių ribų tvirtinimas (2 p.), valstybės reguliuojamų kainų nustatymo principų rengimas ir teikimas Vyriausybei (3 p.), energetikos objektų prijungimo įkainių tvirtinimas (5 p.), vienašališkas valstybės reguliuojamų kainų, kai energetikos įmonės nesilaiko šių kainų nustatymo reikalavimų, nustatymas (6 p.), energetikos įmonių, besiverčiančių veikla, kurios kainos yra reguliuojamos, šioje veikloje naudojamo turto nusidėvėjimo (amortizacijos) normų nustatymas (10 p.).

Sisteminant paminėtas Komisijos veiklos sritis, išskiriama valstybės reguliuojamų kainų nustatymo funkcija. Ši Komisijos veiklos sritis atitinka Korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnio 3 dalyje nustatytą kriterijų – Komisijos vykdoma funkcija yra kontrolės ar priežiūros vykdymas, t.y. Komisijai suteikti įgaliojimai vykdyti veiklą, skirtą prižiūrėti, kaip nepavaldūs fiziniai ir (ar) juridiniai asmenys laikosi teisės aktų reikalavimų atitinkamoje valdymo srityje, ar vykdyti kontrolės funkcijas, nesusijusias su įstaigos vidaus administravimu, taip pat priima sprendimus, kuriems nereikia kitos valstybinės institucijos patvirtinimo.

Valstybės reguliuojamų kainų nustatymo tvarka ir sąlygos, vykdymo forma ir periodiškumas, šiame procese dalyvaujančių subjektų įgalinimai ir teisės įtvirtinti tiek įstatymuose, tiek įstatymus įgyvendinančiuose teisės aktuose. Valstybės reguliuojamos kainos tvirtinamos vadovaujantis atskirų energetikos sektorių teisinius pagrindus reglamentuojančiuose teisės aktuose nustatytais kainų nustatymo bendraisiais reikalavimais.

Sprendimai šioje Komisijos veiklos srityje priimami be kitos valstybės ar savivaldybės institucijos patvirtinimo. Remiantis Energetikos įstatymo 8 straipsnio 10 dalimi, Komisija yra funkciškai atskirta nuo bet kurio kito viešojo ar privataus asmens. Komisijos pirmininkas, jos nariai, Komisijos administracijos valstybės tarnautojai ir darbuotojai veikia nepriklausomai nuo visų rinkos interesų, atlikdami savo pareigas, nesiekia gauti jokių Vyriausybės arba bet kurio kito viešojo ar privataus asmens tiesioginių nurodymų ir jų nevykdo. Komisija priima savarankiškus, nuo jokios valstybės ar savivaldybių institucijos, įmonės, įstaigos ar organizacijos nepriklausomus sprendimus.

Sprendimus dėl valstybės reguliuojamų kainų nustatymo Komisija priima kolegialiai. Sprendimai įforminami nutarimais. Komisijos 2012 m. vasario 28 d. nutarimu Nr. O3-47 (2015 m. liepos 24 d. nutarimo Nr. O3-454 redakcija) yra patvirtintas Komisijos darbo reglamentas, kuriame detalai reglamentuojama Komisijos nutarimų projektų rengimo, derinimo ir tvirtinimo tvarka. Komisijos nutarimu tvirtinami norminiai teisės aktai derinami su suinteresuotais subjektais ir visuomene. Gautų pastabų ir pasiūlymų vertinimą atlieka projekto rengėjas.

Visi Komisijos priimti sprendimai (tiek individualūs, tiek norminiai administraciniai teisės aktai) gali būti skundžiami Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka ir sąlygomis.

2. Energetikos įmonių veiklos kontrolė ir sankcijų taikymas

Remiantis Energetikos įstatymo 8 straipsnio 9 dalies 4, 12, 13, 17, 20, 21 punktais, Komisija kontroliuoja, kaip taikomos valstybės reguliuojamos kainos ir tarifai, įpareigoja energetikos įmones sudaryti sutartis dėl energijos perdavimo, skirstymo ar tiekimo, kai energetikos įmonės nepagrįstai atsisako suteikti paslaugas tretiesiems asmenims ar tiekti vartotojams energiją, kontroliuoja, kad

būtų veiksmingai atskirtos veiklos energetikos sektoriuje, užtikrinant energijos perdavimo ir skirstymo veiklos nepriklausomumą nuo komercinių energetikos veiklos interesų ir siekiant išvengti kryžminio subsidijavimo, teisės aktų nustatyta tvarka pagal kompetenciją turi teisę tikrinti energetikos įmonių valstybės institucijoms ir (ar) vartotojams teikiamą informaciją, vertinti jos patikimumą, nepažeisdama komercine (gamybine) ar profesine paslaptimi laikomos informacijos apsaugos reikalavimų, skiria šio Energetikos įstatymo 36 straipsnyje nustatytas pinigines baudas, pagal kompetenciją taiko Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodekse nustatytas poveikio priemones už administracinius teisės pažeidimus.

Sisteminant paminėtas Komisijos veiklos sritis, skiriama kontrolės ir teisės aktuose numatytų sankcijų taikymo funkcija. Ši Komisijos veiklos sritis atitinka Korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnio 3 dalyje nustatytą kriterijų – Komisijos vykdoma funkcija yra kontrolės ar priežiūros vykdymas, t.y. Komisijai suteikti įgaliojimai vykdyti veiklą, skirtą prižiūrėti, kaip nepavaldūs fiziniai ir (ar) juridiniai asmenys laikosi teisės aktų reikalavimų atitinkamose veiklos srityse, ar vykdyti kontrolės funkcijas, nesusijusias su įstaigos vidaus administravimu, taip pat priima sprendimus, kuriems nereikia kitos valstybinės institucijos patvirtinimo.

Valstybės reguliuojamų kainų ir tarifų taikymo kontrolė atliekama Komisijai įgyvendinant jai suteiktas teises kainodaros srityje. Remiantis Nuostatų 10.8 papunkčiu, Komisija, nagrinėjamu atveju, atlikdama jai pavestas funkcijas, turi teisę vienašališkai nustatyti valstybės reguliuojamas kainas, jeigu energetikos įmonės nesilaiko šių kainų nustatymo reikalavimų, priimti sprendimą dėl kainų dydžio ar maksimalaus dydžio ir nurodyti sprendimo galiojimo laiką. Įgyvendinant minėtas teises, Komisijos sprendimai kainodaros ir kontrolės srityse priimami viešuose Komisijos posėdžiuose Komisijos darbo reglamento nustatyta tvarka. Komisijos posėdis laikomas teisėtu, jeigu jame dalyvauja ne mažiau kaip 4 Komisijos nariai, įskaitant Komisijos pirmininką. Komisija sprendimus priima balsuodama, sprendimai įforminami nutarimais. Komisijos narys turi teisę nesutikti su daugumos Komisijos narių nuomone posėdyje svarstomais klausimais. Tokiu atveju Komisijos narys žodžiu ir (ar) raštu išdėsto savo nuomonę, kuri užfiksuojama posėdžio protokole.

Paminėtina ir tai, jog kainodaros kontrolė įgyvendinama tikrinant ir vertinant energetikos įmonių teikiamą informaciją. Energetikos įmonių duomenų ir ataskaitų apie energetikos įmonių reguliuojamą veiklą gamtinių dujų, elektros energetikos ir šilumos ūkio sektoriuose pateikimą Komisijai reglamentuoja Energetikos, geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo įmonių informacijos teikimo taisyklės, patvirtintos Komisijos 2008 m. birželio 28 d. nutarimu Nr. O3-80, kurios nustato teikiamos informacijos apimtis ir formą. Už informacijos nepateikimą ar žinomai klaidingos informacijos pateikimą energetikos įmonių pareigūnai ar asmenys gali būti traukiami administracinėn atsakomybėn Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodekso (toliau – ATPK) nustatyta tvarka, o energetikos įmonei gali būti skiriama piniginė bauda Energetikos įstatymo nustatyta tvarka.

Siekiant, jog Komisijos įgyvendinama energetikos sektoriaus kontrolė būtų efektyvi, Komisija yra įgaliota taikyti atitinkamas sankcijas. Pagal Energetikos įstatymo 36 straipsnio 1 dalį, Komisija energetikos įmonėms už pažeidimus vykdančią reguliuojamąją veiklą, išskyrus Energetikos įstatymo 36 straipsnio 2 dalyje numatytus pažeidimus, užtikrinant atitiktą teisės aktų nustatytoms reguliuojamosios veiklos sąlygoms, Komisija skiria baudas:

1) už viešai privalomos skelbti informacijos apie energetikos įmonės reguliuojamąją veiklą nepaskelbimą, už teisės aktuose nustatytos informacijos nepateikimą Energetikos įstatymo 25 straipsnio 1 dalyje nurodytiems asmenims, taip pat neteisingos ar ne visos informacijos pateikimą, jeigu šie pažeidimai per Komisijos nustatytą protingą laikotarpį, bet ne ilgesnį kaip du mėnesiai, nebuvo pašalinti, – nuo dviejų šimtų aštuoniasdešimt devynių eurų iki 0,5 procento energetikos įmonės metinių pajamų, gautų praėjusiais finansiniais metais iš konkrečios reguliuojamosios veiklos, kurią vykdančią padarytas pažeidimas;

2) už kitų įstatymų nustatytų licencijuojamos veiklos sąlygų pažeidimą arba jų nevykdymą, už Komisijos įpareigojimų (nurodymų) nutraukti neteisėtą veiklą, pašalinti nustatytus licencijuojamos veiklos sąlygų pažeidimus nevykdymą arba vykdymą ne laiku, už įsipareigojimų nesilaikymą – nuo dviejų šimtų aštuoniasdešimt devynių eurų iki vieno procento energetikos

įmonės metinių pajamų, gautų praėjusiais finansiniais metais iš konkrečios licencijuojamos veiklos, kurią vykdant padarytas pažeidimas;

3) už veiklos saugumo ir patikimumo, sąžiningos konkurencijos ir vartotojų nediskriminavimo principų pažeidimą, išskyrus Energetikos įstatymo 36 straipsnio 2 dalyje nurodytus atvejus, už reguliuojamosios veiklos sąlygų pakartotinį pažeidimą per kalendorinius metus – nuo penkių šimtų septyniasdešimt devynių eurų iki dviejų procentų energetikos įmonės metinių pajamų, gautų praėjusiais finansiniais metais iš konkrečios reguliuojamosios veiklos, kurią vykdant padarytas pažeidimas;

4) už energijos perdavimo ar skirstymo veiklos nepriklausomumo ir veiklos atskyrimo reikalavimų nevykdymą ar jų netinkamą vykdymą, jeigu per Komisijos nustatytą protingą terminą, bet ne ilgesnį kaip du mėnesiai, šie pažeidimai nebuvo ištaisyti, vertikalios integracijos įmonei ir (ar) tinklų operatoriui – iki dešimt procentų šios energetikos įmonės metinių pajamų, gautų praėjusiais finansiniais metais iš konkrečios reguliuojamosios veiklos, kurią vykdant padarytas pažeidimas.

Didmeninės energijos rinkos dalyviams už Reglamento (ES) Nr. 1227/2011 nuostatų pažeidimus Komisija skiria sankcijas:

1) už didmeninės energijos rinkos sandorių, įskaitant prekybos nurodymus, duomenų nepateikimą, prekybos vykdymą didmeninėje rinkoje neužsiregistravus Komisijoje ar kitos valstybės narės nacionalinėje reguliavimo institucijoje, laiku nepranešus Komisijai, kad sandoris gali pažeisti Reglamento (ES) Nr. 1227/2011 3 ar 5 straipsnį, taip pat už didmeninės energijos rinkos skaidrumo ir vientisumo sąlygų, išskyrus šio straipsnio 2 dalies 2 punkte nurodytas sąlygas, pažeidimą skiria piniginę baudą nuo dviejų šimtų aštuoniasdešimt devynių eurų iki dviejų procentų asmens metinių pajamų praėjusiais finansiniais metais iš veiklos, kurią vykdant padarytas pažeidimas, o jeigu asmenys neturėjo pajamų praėjusiais finansiniais metais iš veiklos, kurią vykdant padarytas pažeidimas, – iki keturiolikos tūkstančių keturių šimtų aštuoniasdešimt vieno euro, arba kreipiasi į teismą skirti laikiną apribojimą vykdyti veiklą didmeninėje energijos rinkoje;

2) už prekybą naudojantis viešai neatskleista informacija, tokios informacijos tinkamą neatskleidimą ir (ar) manipuliavimą (piktnaudžiavimą) didmeninėje energijos rinkoje skiria piniginę baudą nuo dviejų tūkstančių litų iki dešimt procentų asmens metinių pajamų praėjusiais finansiniais metais iš veiklos, kurią vykdant padarytas pažeidimas, o jeigu asmenys neturėjo pajamų praėjusiais finansiniais metais iš veiklos, kurią vykdant padarytas pažeidimas, – iki dviejų šimtų aštuoniasdešimt devynių tūkstančių šešių šimtų dvidešimties eurų, arba kreipiasi į teismą skirti laikiną apribojimą vykdyti veiklą didmeninėje energijos rinkoje.

Komisijos skiriamų piniginių baudų ir jų dydžio nustatymo tvarką reglamentuoja Sankcijų skyrimo taisyklės, patvirtintos Komisijos 2014 m. vasario 10 d. nutarimu Nr. O3-44 „Dėl Sankcijų skyrimo taisyklių patvirtinimo“. Remiantis minėtomis taisyklėmis, išskiriami šie baudos skyrimo etapai:

a) Komisija, gavusi pranešimą arba surinkusi informaciją apie energetikos įmonių galimai padarytus arba daromus pažeidimus, atlieka tyrimą. Bylos tyrimą dėl galimai padaryto energetikos įmonės pažeidimo atlieka Komisijos pirmininko ar Komisijos nario pavedimu įgalioti Komisijos darbuotojai;

b) atlikęs tyrimą, įgaliotas Komisijos darbuotojas surašo protokolą dėl galimai padaryto reguliuojamos veiklos pažeidimo;

c) Komisija nustato ne trumpesnę nei 5 dienų terminą paaiškinimams pateikti ir apie tai praneša energetikos įmonei, dėl kurios veiksnių atliekamas tyrimas. Jei per nurodytą laiką paaiškinimų negaunama, laikoma, kad juos pateikti atsisakyta;

d) su bylos nagrinėjimu susijusi medžiaga teikiama svarstyti Komisijos posėdžiui vadovaujantis Komisijos darbo reglamento nustatyta tvarka;

e) piniginės baudos skyrimo klausimas svarstomas Komisijos posėdyje.

Administracinio teisės pažeidimo protokolo ir nutarimo administracinio teisės pažeidimo byloje pildymo bei administracinio teisės pažeidimo bylos nagrinėjimo ir vykdymo tvarką, už veiklas, numatytas ATPK, reglamentuoja Administracinio teisės pažeidimo protokolo ir nutarimo

administracinio teisės pažeidimo byloje pildymo taisyklės, patvirtintos Komisijos 2009 m. spalio 28 d. nutarimu Nr. O3-172. Pagal minėtų taisyklių 15 punktą, surašytas protokolas ne vėliau kaip per tris dienas nuo jo surašymo momento perduodamas Komisijai, kuri yra įgaliota nagrinėti administracinio teisės pažeidimo bylas pagal ATPK¹. Jeigu asmeniui, traukiamam administracinėn atsakomybėn, buvo surašytas administracinis nurodymas ir administracinėn atsakomybėn traukiamas asmuo per nustatytą terminą administracinio nurodymo neįvykdė, šis administracinis nurodymas laikomas negaliojančiu, o administracinio teisės pažeidimo protokolas per keturias darbo dienas nuo termino, nustatyto įvykdyti administracinį nurodymą, pabaigos perduodamas Komisijai. Protokolas Komisijai neperduodamas, jei administracinėn atsakomybėn traukiamas asmuo nustatytu laiku įvykdo administracinį nurodymą. Komisijos sprendimai dėl baudos skyrimo priimami Komisijos posėdžiuose.

3. Energetikos įmonių licencijavimas, leidimų išdavimas

Įgyvendindama šią funkciją, Komisija išduoda energetikos veiklos licencijas, jas keičia, sustabdo licencijų galiojimą, panaikina galiojimo sustabdymą, panaikina licencijų galiojimą, prižiūri ir kontroliuoja energetikos įmonių licencijuojamą veiklą (Energetikos įstatymo 8 str. 8 d.). Ši Komisijos veiklos sritis atitinka Korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnio 3 dalyje nustatytą kriterijų – veikla yra susijusi su leidimų, nuolaidų, lengvatų ir kitokių papildomų teisių suteikimu ar apribojimu, tai yra Komisija yra suteikti įgaliojimai išduoti licencijas, leidimus ar atsisakyti juos išduoti arba sustabdyti, panaikinti jų galiojimą ar kitaip juos apriboti.

Komisijos išduodamų licencijų rūšis, Komisijai pateiktinos informacijos pobūdį ir apimtį, sprendimų dėl licencijos išdavimo, pakeitimo, sustabdymo, panaikinimo ir kt. tvarka ir sąlygos detalai reglamentuojamos Vyriausybės tvirtinamose atskirus energetikos sektorius reglamentuojančiuose licencijavimo taisyklėse. Licencijų išdavimo procedūra detalizuota Komisijos priimtuose teisės aktuose². Komisija priima sprendimus dėl licencijų išdavimo, pakeitimo, sustabdymo, panaikinimo, sustabdymo panaikinimo kolegialiai ir įformina juos nutarimais, atsižvelgusi į Komisijos specialistų parengtą energetikos įmonių atitikties teisės aktų reikalavimams vertinimą. Komisijos sprendimų dėl licencijų priėmimo, svarstymo ir tvirtinimo tvarka nustatyta Komisijos darbo reglamente. Licencijų išdavimo/atsisakymo išduoti atvejais yra reglamentuoti teisės aktuose, todėl nėra galimybės priimti sprendimų savo nuožiūra nepaisant teisės aktuose įtvirtintų pagrindų. Komisijos priimti sprendimai gali būti skundžiami Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka ir sąlygomis. Institucijos teisės aktai keičiami įgyvendinant įstatymu keičiamą teisinį reguliavimą, taip pat vykdomas periodinis Komisijos priimtų teisės aktų tobulinimas Komisijos iniciatyva.

Atkreiptinas dėmesys į tai, kad Komisijos internetinėje svetainėje adresu www.regula.lt paskelbtas administracinės paslaugos – energetikos įmonių licencijavimas – aprašymas, kuriame yra aiškiai išdėstyta, kokius dokumentus Komisijai privalo pateikti asmenys, siekiantys gauti licenciją, taip pat šių prašymų padavimo formos ir būdai, kontaktiniai asmenys, prašymų nagrinėjimo terminai ir tvarka. Komisijoje dokumentai priimami taikant „vieno langelio“ principą, Komisijoje taip pat yra suteikta galimybė pateikti dokumentus naudojantis Verslo vartų pranešimų dėžute.

4. Energetikos įmonių veiklos priežiūra

Remiantis Energetikos įstatymo 8 straipsnio 9 dalies 14, 15, 16, 18, 19 punktais, Komisija:

1. prižiūri rinkos atvėrimo ir konkurencijos didmeninėje ir mažmeninėje prekyboje mastą ir veiksmingumą (įskaitant elektros energijos ir (ar) dujų biržas), buitiniams vartotojams taikomas

¹ Komisija nagrinėja ATPK 99³ straipsnio pirmojoje dalyje, 99⁶ straipsnio pirmojoje ir antrojoje dalyse numatytų administracinių teisės pažeidimų bylas ir skiria administracines nuobaudas.

² Prašymo išduoti, pakeisti, patikslinti licenciją, išduoti licencijos dublikatą, sustabdyti licencijos galiojimą, panaikinti licencijos galiojimą, panaikinti licencijos galiojimo sustabdymą forma, patvirtinta Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2011 m. lapkričio 30 d. nutarimu Nr. O3-400

kainas (įskaitant išankstinio apmokėjimo sistemas), tiekėją pakeitusių vartotojų procentinę dalį, nuo elektros energijos tinklų ir dujų sistemų atjungtų vartotojų procentinę dalį, įmokas už priežiūros paslaugas ir šių paslaugų teikimą, taip pat pagal kompetenciją konkurencijos iškraipymo ar apribojimo energetikos veikloje atvejus;

2. prižiūri, ar nepasitaiko konkurenciją ribojančios sutartinės praktikos, įskaitant išimtinių teisių sąlygas, kurias taikant stambiams nebuitiniams vartotojams gali būti užkirstas kelias arba apribota galimybė vienu metu sudaryti sutartis su daugiau negu vienu tiekėju, ir apie tokią praktiką praneša Konkurencijos tarybai, ne rečiau kaip kartą per metus skelbia rekomendacijas, susijusias su paslaugų energetikos sektoriuje kainų atitiktimi skaidrumo, nediskriminavimo ir kitiems teisės aktų nustatytiems reikalavimams, ir teikia jas Konkurencijos tarybai, užtikrina kiekvienam vartotojui galimybę naudotis duomenimis apie jo suvartotą energiją, taip pat apibendrintų energijos vartojimo duomenų, nenurodant vartotojų asmens duomenų, teikimą nacionaliniu lygmeniu lengvai suprantama Komisijos nustatyta forma ir galimybę visiems vartotojams naudotis šiais apibendrintais duomenimis;

3. atlieka rinkos tyrimus, kuriais siekiama užtikrinti veiksmingą konkurenciją energetikos sektoriuje ir didelę įtaką atitinkamoje rinkoje turintiems asmenims užkirsti kelią piktnaudžiauti šia įtaka.

Sisteminant paminėtas Komisijos veiklos sritis, skiriama kontrolės priežiūros funkcija. Ši Komisijos veiklos sritis atitinka Korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnio 3 dalyje nustatytą kriterijų – Komisijos vykdoma funkcija yra kontrolės ar priežiūros vykdymas, t.y. Komisijai suteikti įgaliojimai vykdyti veiklą, skirtą prižiūrėti, kaip nepavaldūs fiziniai ir (ar) juridiniai asmenys laikosi teisės aktų reikalavimų atitinkamoje valdymo srityje, ar vykdyti kontrolės funkcijas, nesusijusias su įstaigos vidaus administravimu, taip pat priima sprendimus, kuriems nereikia kitos valstybinės institucijos patvirtinimo.

Energetikos įmonių veiklos, kuri yra reguliuojama kaip tai apibrėžta Energetikos įstatyme, patikrinimų tvarką reglamentuoja Energetikos įmonių reguliuojamos veiklos patikrinimų tvarkos aprašas, patvirtintas Komisijos 2014 m. gegužės 26 d. nutarimu Nr. O3-140. Ūkio subjekto veiklos patikrinimas atliekamas, vadovaujantis Komisijos pirmininko įsakymu atlikti patikrinimą. Atlikti patikrinimus turi teisę Komisijos pirmininko įsakymu paskirti valstybės tarnautojai ar darbuotojai. Pagal Energetikos įmonių reguliuojamos veiklos patikrinimų tvarkos aprašo 35 punktą, tikrinimo komisijos narys privalo nusišalinti ir apie tai nedelsdamas raštu informuoti Komisijos pirmininką, esant minėtame apraše numatytų požymių³, pagal kurios tikrinimo komisijos narys gali būti susijęs su tikrinamu ūkio subjektu. Energetikos įmonių reguliuojamos veiklos patikrinimų tvarkos aprašas detaliai reglamentuoja ūkio subjekto patikrinimo metu dalyvaujančių dalyvių teises bei pareigas⁴, išsamiai aprašo patikrinimo procedūras. Patikrinimas įforminamas patikrinimo aktu, kurio projektą surašo tikrinimo komisija. Patikrinimo akto projektas pateikiamas tikrinamai energetikos įmonei pastaboms ne vėliau kaip kitą darbo dieną po patikrinimo akto projekto surašymo. Patikrinimo akte nurodoma pagrindinė informacija apie tikrinamą energetikos įmonę, tikrinimo komisijos sudėtis, patikrinimo tikslas, pradžia ir tikrinamasis laikotarpis, patikrinimo metu nustatytos aplinkybės, faktai, galimi teisės aktų, reglamentuojančių energetikos įmonių reguliuojamą veiklą, pažeidimai, tikrinamos energetikos įmonės reguliuojamos veiklos trūkumai, reguliuojamos veiklos vertinimas, kitos pastabos bei informacija. Tikrinamai energetikos įmonei paprastai yra nustatomas ne trumpesnis nei 5 darbo dienų terminas nuo patikrinimo akto projekto gavimo dienos, per kurį

³ Energetikos įmonių reguliuojamos veiklos patikrinimų tvarkos aprašo 34 punktas: tikrinimo komisijos vadovu ar nariu, atliekančiu patikrinimą, negali būti skiriamas asmuo, kuris:

1. yra susijęs artimos giminystės arba svainystės ryšiais su tikrinamos energetikos įmonės vadovu, vyriausiuoju finansininku, valdybos nariais;

2. yra buvęs tikrinamos energetikos įmonės darbuotoju ir nuo darbo santykių pasibaigimo yra praėję mažiau nei vieni metai;

3. yra tikrinamos energetikos įmonės akcininkas;

4. yra veikiamas kitų sąlygų, galinčių turėti įtakos patikrinimo objektyvumui.

⁴ Energetikos įmonių reguliuojamos veiklos patikrinimų tvarkos aprašo 36 punktas numato tikrinama energetikos įmonės pareigas, tuo tarpu minėto aprašo 37 punktas – tikrinamos energetikos įmonės teises.

tikrinama energetikos įmonė, susipažinusi su patikrinimo akto projektu, gali raštu pateikti paaiškinimus dėl patikrinimo rezultatų. Atsižvelgiant į patikrinimo akto projekto apimtį, gali būti nustatomas ir kitas terminas, kuris negali būti ilgesnis nei 10 darbo dienų. Tikrinimo komisija, atsižvelgdama į tikrinamos energetikos įmonės pastabas (jei tokių buvo), ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo tikrinamos energetikos įmonės pastabų gavimo jas įvertina ir surašo patikrinimo aktą. Remiantis Energetikos įmonių reguliuojamos veiklos patikrinimų tvarkos aprašo 52 punktu, tikrinimo komisijos vadovo ir narių pasirašytas patikrinimo aktas teikiamas svarstyti Komisijos posėdyje Komisijos darbo reglamento nustatyta tvarka. Komisijos posėdyje priimtas sprendimas įforminamas nutarimu.

Pagal Energetikos įstatymo 8 straipsnio 9 dalies 19 punktą, Komisija, siekdama užtikrinti veiksmingą konkurenciją energetikos sektoriuje ir didelę įtaką atitinkamoje rinkoje turintiems asmenims užkirsti kelią piktnaudžiauti šia įtaka, atlieka rinkos tyrimus. Komisija 2012 m. birželio 8 d. nutarimu Nr. O3-135 patvirtino Rinkų tyrimo taisyklės, kuriomis siekiama sudaryti prielaidas susiformuoti veiksmingai konkurencijai gamtinių dujų ir elektros energetikos rinkose bei užkirsti kelią asmenims piktnaudžiauti didele įtaka gamtinių dujų ir elektros energetikos rinkose. Rinkos tyrimas atliekamas: valstybės ar savivaldybės institucijų motyvuotu prašymu; suinteresuotų asmenų motyvuotu prašymu; taip pat Komisijos iniciatyva: ne rečiau nei kas penkerius metus taisyklių 17 punkte nurodytų rinkų atvejais; gavus skundą iš gamtinių dujų ar elektros energijos vartotojų dėl galimo asmenų piktnaudžiavimo atitinkamoje rinkoje.

Energetikos įmonių investicijų derinimą Komisijoje reglamentuoja Energetikos įmonių investicijų vertinimo ir derinimo Valstybinėje kainų ir energetikos kontrolės komisijoje tvarkos aprašas, patvirtintas Komisijos 2009 m. liepos 10 d. nutarimu Nr. O3-100. Minėtas aprašas nustato energetikos įmonių planuojamų vykdyti investicijų vertinimo kriterijus ir derinimo su Komisija principus bei tvarką, pagal kurį, išnagrinėjusi energetikos įmonių prašymus ir įvertinusi investicijų projektus, Komisija priima sprendimą dėl investicijų projekto derinimo Komisijos darbo reglamento nustatyta tvarka. Energetikos įmonių technologinio, finansinio ir vadybinio pajėgumo įvertinimo tvarkos aprašas, patvirtintas Komisijos 2009 m. sausio 29 d. nutarimu Nr. O3-6 (Komisijos 2016 m. vasario 26 d. nutarimo Nr. O3-61 redakcija), nustato licencijuojamų ar leidimais reguliuojamų ūkio subjektų, siekiančių gauti atitinkamos veiklos licenciją bei ūkio subjektų, turinčių leidimą verstis nepriklausomo elektros energijos tiekimo veikla ar energijos iš atsinaujinančių išteklių gamyba, technologinio, finansinio ir vadybinio pajėgumo ir vartotojų mokamos sumos už geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugas vertinimo tvarką ir sąlygas. Vadovaujantis minėtu aprašo, siekiama nustatyti skaidrią tvarką, kuria remdamasi Komisija atlieka Ūkio subjektų technologinio, finansinio ir vadybinio pajėgumo ir vartotojų mokamos sumos už paslaugas įvertinimus.

5. Vartojimo ginčų ir ginčų dėl energetikos įmonių veiklos ar neveikimo nagrinėjimas

Komisija teisės aktų nustatyta ne teismine tvarka nagrinėja ginčus, taiko taikinamąjį tarpininkavimą bei nagrinėja vartotojų skundus. Ši Komisijos veiklos sritis atitinka Korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnio 3 dalyje nustatytą kriterijų – Komisijos vykdoma funkcija yra kontrolės ar priežiūros vykdymas, t. y. Komisijai suteikti įgaliojimai vykdyti veiklą, skirtą prižiūrėti, kaip nepavaldūs fiziniai ir (ar) juridiniai asmenys laikosi teisės aktų reikalavimų atitinkamoje valdymo srityje, ar vykdyti kontrolės funkcijas, nesusijusias su įstaigos vidaus administravimu, taip pat Komisija priima sprendimus, kuriems nereikia kitos valstybinės institucijos patvirtinimo.

Remiantis Energetikos įstatymo 34 straipsnio 4 dalies 2 punktu, Komisija nagrinėja *vartotojų ir energetikos įmonių* ginčus ne teismo tvarka nagrinėja dėl energetikos įmonių veiklos ar neveikimo tiekiant, skirstant, perduodant, laikant energiją, dėl prisijungimo, apmokėjimo už suvartotą energiją ar paslaugas, valstybės reguliuojamų kainų ir (ar) tarifų taikymo, dėl energijos ir energijos išteklių tiekimo srautų balansavimo, taip pat kitus vartotojų ir energetikos įmonių ginčus energetikos srityje, nepriskirtus Valstybinei energetikos inspekcijai. Pagal Energetikos įstatymo 34 straipsnio 10 dalį, Komisija ne teismo tvarka nagrinėja *tarp energetikos įmonių kylančius ginčus* dėl

energetikos įmonių veiklos ar neveikimo tiekiant, skirstant, perduodant, laikant energiją, dėl teisės energetikos įmonėms pasinaudoti tinklais ir sistemomis nesuteikimo, dėl prisijungimo, energijos ir energijos išteklių tiekimo srautų balansavimo, kainų ir tarifų taikymo. Šie ginčai nagrinėjami pagal Ginčų neteisminio sprendimo procedūros taisyklės, patvirtintas Komisijos 2016 m. vasario 25 d. nutarimu Nr. O3-56 (toliau – Ginčų aprašas).

Pagal minėto Ginčų aprašo 5 punktą, Komisija, nagrinėdama vartojimo ginčą ar ginčą, priima: procedūrinius sprendimus, įskaitant sprendimus atsisakyti nagrinėti ginčą, nutraukti ar sustabdyti ginčo nagrinėjimą, ir kitus sprendimus, užkertančius kelią toliau spręsti ginčą. Procedūriniai sprendimai įforminami Komisijos pirmininko, ar jo įgalioto asmens pasirašytu raštu; sprendimus, kurie įforminami Komisijos nutarimais. Komisijos nutarimas priimamas išsprendus ginčą iš esmės.

Pagal Ginčų aprašo 58 punktą, vartojimo ginčas ar ginčas tarp energetikos įmonių išnagrinėjamas ir sprendimas dėl ginčo esmės privalo būti priimtas ne vėliau kaip per 90 dienų nuo prašymo išnagrinėti ginčą gavimo dienos. Jeigu dėl pagrįstų priežasčių per šį terminą ginčas negali būti išnagrinėtas ir priimtas sprendimas, Komisija procedūriniu sprendimu gali šį terminą pratęsti, tačiau ne ilgiau negu 30 dienų. Vadovaujantis Ginčų aprašo 31 punktu, Komisija, pasirengusi nagrinėti ginčą, jį paprastai nagrinėja rašytinės procedūros tvarka pagal jai pateiktus rašytinius ir (ar) daiktinius įrodymus. Bet kurios ginčo šalies prašymu arba savo iniciatyva Komisija gali nuspręsti ginčą nagrinėti žodinės procedūros tvarka, kai būtina išklausti žodinius ginčo šalių paaiškinimus ar kitais atvejais, kai ginčas gali būti geriau išnagrinėtas žodinės procedūros tvarka. Jei ginčas nagrinėjamas žodinės procedūros tvarka, sprendimas dėl ginčo esmės priimamas ne vėliau kaip per 20 dienų nuo paskutinio žodinio ginčo nagrinėjimo posėdžio.

Komisija sprendimą dėl ginčo esmės priima atsižvelgdama į ginčo nagrinėjimo metu nustatytas aplinkybes ir jas pagrindžiančius įrodymus bei vadovaudamasi Lietuvos Respublikos teisės aktais ir teisės principais. Jeigu ginčo šalių paaiškinimų arba pateiktų kitų įrodymų nepakanka ir šalys jų nepateikia, Komisija sprendimą priima atsižvelgdama į turimus įrodymus. Komisija, išnagrinėjusi ginčą, priima vieną iš šių sprendimų dėl ginčo esmės: patenkinti Pareiškėjo reikalavimus, iš dalies patenkinti Pareiškėjo reikalavimus, atmesti Pareiškėjo reikalavimus. Pagal Ginčų aprašo 66 punktą, Komisijos sprendimas dėl ginčo esmės yra viešas ir skelbiamas Komisijos interneto svetainėje nepažeidžiant asmens duomenų apsaugos, valstybės, tarnybos, komercinės, banko, profesinės ir kitų įstatymų saugomų paslapčių apsaugos reikalavimų, taip pat pareiškėjo teisės į privataus gyvenimo neliečiamumą. Komisijos sprendimai, priimti išnagrinėjus ginčus, įsigalioja ir yra privalomi vykdyti⁵, jeigu nė viena ginčo šalis per 30 dienų nuo Komisijos sprendimo dėl ginčo esmės priėmimo nepareiškia ieškinio bendrosios kompetencijos teisme Civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka, prašydama nagrinėti ginčą iš esmės. Komisijos procedūriniai sprendimai, priimti nagrinėjant ginčą, tarp jų ir sprendimai atsisakyti nagrinėti ginčą, sustabdyti ar nutraukti ginčo nagrinėjimą, užkertantys kelią toliau nagrinėti ginčą, per 7 dienas nuo sprendimo įteikimo suinteresuotam asmeniui dienos gali būti skundžiami bendrosios kompetencijos teismui (Ginčų aprašo 67 ir 68 punktai).

Energetikos įmonės, vadovaudamasi Energetikos įstatymo ir Lietuvos Respublikos civilinių ginčų taikinamojo tarpininkavimo įstatymo nuostatomis, turi teisę kreiptis į Valstybinę energetikos inspekciją ar Komisiją, prašydamos joms tarpininkauti ir (ar) jas taikinti, kad ginčas dėl šio ar kitų energetikos srities įstatymų reglamentuojamų santykių būtų išspręstas taikiai (Energetikos įstatymo 34 straipsnio 10 dalis). Taikinamasis tarpininkavimas atliekamas pagal Taikinamojo tarpininkavimo taisyklės, patvirtintas Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2012 m. spalio 16 d. nutarimu Nr. O3-308.

Vadovaujantis Energetikos įstatymo 34¹ straipsnio 3 dalimi, Komisija pagal energetikos sektorius reglamentuojančiuose įstatymuose nustatytą kompetenciją nagrinėja *skundus* dėl energetikos įmonių atliekamo energijos tiekimo, skirstymo, perdavimo, laikymo ar neveikimo, dėl teisės energetikos įmonėms pasinaudoti tinklais ar (ir) sistemomis nesuteikimo ir kitų teisės aktuose

⁵ Pagal Ginčų aprašo 69 punktą, įsigaliojęs Komisijos sprendimas yra vykdomasis dokumentas. Jeigu šis sprendimas neįvykdomas, jis gali būti priverstinai vykdomas Civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka.

nustatytą reguliuojamos energetikos veiklos reikalavimų laikymosi. Vartotojų skundai nagrinėjami Viešojo administravimo įstatymo ir Vartotojų skundų nagrinėjimo taisyklių, patvirtintų Komisijos 2016 m. gegužės 13 d. nutarimu Nr. O3-123 (toliau – Skundų taisyklės), nustatyta tvarka. Skundas turi būti išnagrinėtas ir sprendimas priimtas per 20 darbo dienų nuo skundo nagrinėjimo pradžios. Kai dėl objektyvių priežasčių per šį terminą skundo nagrinėjimas negali būti baigtas, Komisijos pirmininko ar jo įgalioto asmens sprendimu skundo nagrinėjimas gali būti pratęstas, bet ne ilgiau kaip 10 darbo dienų, skaičiuojant nuo tos dienos, kada pasibaigė 20 darbo dienų terminas. (Skundų taisyklių 33 punktą). Komisijos specialistai skundą nagrinėja rašytinio proceso tvarka pagal pateiktus dokumentus. Komisija sprendimą priima atsižvelgdama į skundo nagrinėjimo metu nustatytas aplinkybes, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos teisės aktais ir teisės principais. Vadovaujantis Skundų taisyklių 55 punktu, sprendimą išnagrinėjus skundą pasirašo Komisijos pirmininkas ar jo įgaliotas asmuo, kuriam yra pavesta priimti sprendimą. Atsakymas, siunčiamas elektroniniu paštu, turi būti pasirašytas Komisijos pirmininko arba jo įgalioto asmens saugiu elektroniniu parašu. Pareiškėjas turi teisę skusti Komisijos priimtą sprendimą savo pasirinkimu administracinių ginčų komisijai arba Administraciniam teismui įstatymų nustatyta tvarka.⁶

IŠVADOS:

Apibendrinant pasakytina, kad Komisijos veikla yra reglamentuota įstatymų ir kitų teisės norminių aktų. Komisija pagal kompetenciją yra priėmusi visus būtinus teisės aktus, nustatančius/detalizuojančius jos vykdomų funkcijų atlikimo tvarką, terminus, reikalavimus asmenims. Komisija nuolat vykdo teisinio reguliavimo stebėseną ir atitinkamai koreguoja teisės aktus, teikia siūlymus kompetentingoms institucijoms, siekdama nuoseklesnio ir aiškesnio teisinio reglamentavimo įtvirtinimo. Komisijos struktūrinių padalinių uždaviniai ir funkcijos yra nustatytos jų nuostatuose, Komisijos valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių, pagal darbo sutartis, funkcijos nustatytos pareigybių aprašymuose. Vidinė tokių subjektų vykdomos veiklos kontrolė atliekama vadovaujantis Komisijos patvirtinto darbo reglamento nustatyta tvarka. Komisijos priimamų sprendimų rengimo, derinimo, svarstymo, tvirtinimo ir apskundimo procedūra yra įtvirtinta tiek įstatyminiu lygmeniu, tiek Komisijos tvirtinamuose vidaus teisės aktuose.

Nepaisant to, remiantis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatyme nustatytais korupcijos pasireiškimo tikimybės kriterijais bei išanalizavus Komisijos funkcijas atskirose jos veikos srityse, teoriškai tikėtina korupcijos pasireiškimo tikimybė, tai yra vykdant šias funkcijas gali atsirasti prielaidos korupcinio pobūdžio nusikalstamoms veikoms. Pabrėžtina, kad laikotarpiu, kuris yra vertinamas atliekant Korupcijos pasireiškimo tikimybės įvertinimą, korupcinio pobūdžio nusižengimų ar nusikalstamų veikų Komisijos veikloje nėra nustatyta, taip pat nebuvo gauta nė vieno skundo dėl minėtų veikų, vykdant Komisijai priskirtas funkcijas.

Komisijos veikla atitinka 3 iš 7 korupcijos pasireiškimo tikimybių:

1. pagrindinės Komisijos funkcijos yra kontrolės ar priežiūros vykdymas;
2. Komisijos veikla yra susijusi su leidimų suteikimu ar apribojimu;
3. Komisija daugiausia priima sprendimus, kuriems nereikia kitos valstybės ar savivaldybės įstaigos patvirtinimo.

Siekiant efektyviai valdyti korupcijos rizikos veiksnius ir iki minimumo sumažinti korupcijos pasireiškimo tikimybę, atitinkamose Komisijos veiklos srityse bei siekiant užtikrinti skaidrią, veiksmingą ir viešą Komisijos darbuotojų veiklą, Komisijoje yra įgyvendinama Komisijos 2016–2019 metų kovos su korupcija programa, patvirtinta Komisijos pirmininko 2016 m. kovo 15 d. įsakymu Nr. O1-18 (toliau – Programa). Programoje numatomos korupcijos prielaidų ir sąlygų

⁶ Pagal Skundų taisyklių 60 ir 61 punktus, Lietuvos Respublikos administracinių ginčų komisijų įstatymo ir Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka skundas (prašymas) administracinių ginčų komisijai arba administraciniam teismui turi būti paduotas ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo Komisijos sprendimo įteikimo suinteresuotai šaliai dienos arba per du mėnesius nuo dienos, kai baigiasi įstatymo ar kito teisės akto nustatytas reikalavimo įvykdymo terminas.

mažinimo bei šalinimo, atsakomybės už korupcinio pobūdžio teisės pažeidimus įgyvendinimo gairės, kurios taikomos Komisijos veikloje. Programoje išskiriamos prioritetingos kovos su korupcija sritys, kuriose yra didžiausia tikimybė pasireikšti korupcijai, daugiausia prielaidų ir sąlygų piktnaudžiauti tarnybine padėtimi. Programa apima svarbiausias korupcijos prevencijos Komisijos veikloje nuostatas. Programa orientuota į korupcijos rizikos veiksnių (t. y. priešasčių, sąlygų, įvykių ir aplinkybių, dėl kurių gali būti padarytas korupcinio pobūdžio teisės pažeidimas) mažinimą ir šalinimą, taip pat korupcijos rizikos veiksnių valdymą.

Programa įgyvendinama pagal Programos priede pateiktą Programos įgyvendinimo priemonių planą (toliau – Priemonių planas). Priemonių plane numatytos priemonės yra orientuotos į su korupcija susijusių problemų sprendimą, skirtos korupcijos sąlygoms ir rizikoms mažinti ir šalinti, taip pat korupcijos rizikos valdymo priemonės. Atsižvelgiant į nustatytas su korupcija susijusias problemas ir korupcijos rizikos veiksnis, numatomos priemonės, kuriomis didinamas viešumas ir atvirumas teikiant viešąsias ir administracines paslaugas ir priimant sprendimus; veiklos procedūrų skaidrumas ir aiškumas; užtikrinamas darbuotojų patikimumas, lojalumas ir sąžiningumas; gerinama valdymo kokybė; siekiama sumažinti našta verslui; padidinamas pajamų ir išlaidų viešumas; turto tvarkymo skaidrumas; įdiegiamos kitos korupcijos prevencijos priemonės, atsižvelgiant į nustatytus korupcijos rizikos veiksnis.

Komisijos Teisės skyrius vykdo Priemonių plano įgyvendinimo stebėseną ir vertinimą. Skyrius periodiškai, kartą per metus, tai yra iki einamųjų metų vasario 1 d., pateikia Priemonių plano įgyvendinimo stebėsenos ir vertinimo ataskaitą bei pasiūlymus Komisijos pirmininkui ar jo įgaliotam Komisijos nariui bei Specialiųjų tyrimų tarnybai. Minėtos ataskaitos skelbiamos viešai Komisijos interneto svetainėje⁷. Pažymėtina ir tai, jog suinteresuoti asmenys gali teikti pasiūlymus dėl Programos nuostatų, tikslų ir uždavinių įgyvendinimo, Priemonių plano atnaujinimo Komisijai per visą Programos įgyvendinimo laikotarpį, net jei jie nedalyvauja vykdant Priemonių plane numatytas priemones.

Komisijos pirmininkė

Inga Žilienė

⁷ <http://www.vkekk.lt/Puslapiai/bendra/Korupcijos%20prevencija/programa.aspx>